

Täysistunto

Keskiviikko 19.2.2020 klo 13.59—18.38

7. Lakialoite laiksi kotikuntalain 7 e §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 35/2019 vp Ritva Elomaa ps ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

17.23 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on lakialoitteen kotikuntalain 7 e §:n muuttamisesta. Tässä lakialoitteessa ehdotan kotikuntalain muuttamista siten, että Digi- ja väestötietoviraston, eli viime vuoden loppuun asti maistraattina tunnetun organisaation, olisi toimitettava henkilön sille tekemän muuttoilmoituksen sisältämät tiedot asunto-osakeyhtiön johdolle ja mahdolliselle isännöitsijälle.

Kaikkien meidän tulee osoitteemme muuttuessa tehdä muuttoilmoitus Digi- ja väestötietovirastolle. Muuttoilmoituksesta tulee käydä ilmi muuttavan henkilön nimi, henkilötunnus, muuttopäivä, tiedot asunnosta, johon hän muuttaa, muut kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa sekä tilapäistä asuinpaikkaa koskevan merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot sekä tieto huoneiston hallintaperusteesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että taloyhtiöt saisivat tiedot yhtiöön muuttajasta tai muuttajista. Näin voitaisiin varmistua asukkaiden henkilöllisyydestä ja saataisiin merkittävä kätevästi asuntojen oviin ja rappujen asukastauluun asukkaiden oikeat tiedot.

Tällä hetkellä Digi- ja väestötietovirastolla ei ole velvollisuutta toimittaa asiakastietoja isännöitsijälle tai taloyhtiön johdolle. Digi- ja väestötietoviraston velvollisuudesta toimittaa muuttoilmoituksen sisältämät tiedot asunto-osakeyhtiön johdolle ja isännöitsijälle seuraisi, että yhtiö saisi automaattisesti ajantasaisen tiedon yhtiöön muuttajasta tai muuttajista. Tarkoituksena on varmistua yhtiössä asuvien ihmisten henkilöllisyydestä. Muutoksella pyritään vaikuttamaan asukkaiden turvallisuudentunteeseen. Lisäksi muutoksella olisi käytännöllinen positiivinen vaikutus, kun asuntojen oviin ja rappujen asukastauluun olisi mahdollista merkitä oikeat tiedot asukkaista ilman asukkaan yhtiölle tekemää eri ilmoitusta.

Arvoisa puhemies! Mielestäni henkilörekisterien ylläpito ja tietojen asianmukainen käsittely ei aiheuta merkittäviä käytännön haasteita tai mahdottomia lisäkustannuksia. Sen sijaan ehdotetulla uudistuksella olisi merkittäviä vaikutuksia asukkaiden turvallisuudentunteeseen, koska tiedettäisiin paremmin, keitä rapussa majailee. Lakimuutos hankaloittaisi osaltaan myös rikollisten tai vaikka laittomasti maassa olevien piileksimistä. Tämä ongelma korostuu suurissa kaupungeissa, kerrostaloissa, joissa asukkaat eivät tunne niin hyvin toisiaan. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 9/2020 vp

17.26 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Elomaa on uuttera ja ahke-
ra kansanedustaja, ja taas hän on sinänsä hyvällä asialla. Tässä aloitteessahan on kyse siis
siitä, että maistraatin tai nykyisin siis Digi- ja väestötietoviraston tulisi ilmoittaa muuttoil-
moitukseen vastaamisen jälkeen asuntoyhtiön johdolle ja mahdolliselle isännöitsijälle
muuttavan henkilön tai henkilöiden nimet.

Tällä toki ilman muuta varmistettaisiin henkilöllisyys. Se lisäisi varmasti myöskin täl-
laista taloyhtiöiden asukasturvallisuutta, kenties asumisviihtyvyyttä. Tämä kaikki, jos oi-
kein ymmärsin, tehtäisiin siis ilman asukkaan omaa ilmoitusta. Tässä kohtaa täytyy sanoa,
että se on erittäin tärkeää, siis tietoisuus ja tieto siitä, kuka asunnossa oikeasti asuu. Se on
totta kai äärimmäisen tärkeää olla tiedossa, koska juuri kuten edustaja Elomaa kuvasi, näi-
hin asioihin liittyy väärinkäytöksiä.

Lakialoitteessa siis sinänsä ei ole mitään pahaa, mutta itse pohdin näitten — käytän nyt
sanaa maistraatti, jotenkin se soljuu suussa paremmin — maistraattien resursseja. Siis
asunto-osakeyhtiöitä on ymmärtääkseni 89 000 kappaletta, ja esimerkiksi vuonna 18 muut-
ti 288 000 ihmistä kuntien välillä ja kuntien sisällä taas noin 595 000 ihmistä. Pohdin sitä,
mikä mahdollisuus, siis tällainen realistinen resurssimahdollisuus, näillä maistraateilla on
tähän toimintaan. Itse pohdin sitä, että tässä täytyisi olla tällainen aika mittava ja massiivi-
nen digitaalinen alusta, joka mahdollistaisi tiedonsiirron, mutta näköpiirissä ei tietenkään
tällä hetkellä sellaista ole. Eli lähinnä tämä resursointi, siis realismi, tässä ottaa silmään ja
korvaan: onko tämä niin kuin käytännön toimissa mahdollista.

17.28 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Perussuomalaisten edustaja Ritva Elo-
maa on tehnyt erittäin hyvän ja tärkeän lakialoitteen, jossa esitetään, että muuttajan ilmoi-
tusvelvollisuudesta seuraisi se, että maistraatin olisi toimitettava muuttoilmoituksen sisäl-
tämät tiedot viivytyksettä muuttoilmoituksen vastaanottamisen jälkeen asunto-osakeyhtiö-
lain 7 luvussa tarkoitetulle yhtiön johdolle ja mahdolliselle isännöitsijälle.

Tämän lakialoitteen ajatuksena on aivan varmasti juurikin se, että asukasturvallisuus ja
mielekkyyks lisääntyisi ja ihmiset siellä omissa kodeissaan tietäisivät, keitä mahdollisesti
siellä samassa ja yhteisessä portaikossa asuu — ketkä asuvat siinä samassa talossa.

Tammikuussa uutisoitiin hämäräbisneksestä muun muassa Helsingissä ja pääkaupunki-
seudulla. Täällä on lukuisia vuokra-asuntoja, joita on käytetty muun muassa huumeiden
välivarastoina tai niissä on majoitettu ilman laillista oleskeluoikeutta maassa olevia ja
käännytyspäätöksen saaneita ihmisiä. Tästä on ruvettu tekemään ihan bisnestä, eli majoit-
uksen hinta yöltä on ollut jopa 200 euroa. Eli tällaisia hämärämarkkinoita voi myös olla
siellä asuntojen takana, ja tällaisella bisneksellä tienataan jopa 200 000 euroa sitten niiltä,
jotka sitä asuntoa tarvitsevat.

Tämä on erittäin tärkeä lakialoite, joka toivottavasti etenee ja saa ansaitsemansa huo-
mion sitten valiokunnassa. On tärkeä tietää, keitä siellä yhteisessä talossa asuu ja millainen
sen asukasturvallisuus on.

17.30 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Pidän tätä lakialoitetta erittäin hyvänä ja
kannatettavana. Totean tähän edustaja Kivisaaren puheenvuoroon sen verran, että tämä
muuttoilmoitusvelvollisuus on poistunut vuonna 94, johon asti se oli, jolloin voitiin nämä
talonkirjat tehdä. Nyt vain ilmoitetaan lukumäärä, joka asunnossa asuu.

Haluan tässä yhteydessä nostaa esiin Ylen eilen tekemän ison jutun juurikin näistä vää-
rinkäytöksistä, joihin edustaja Juvonen viittasi. Yle uutisoi, että jopa satoja vuokra-asunto-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 9/2020 vp

ja olisi ulkomaisilla bulvaaneilla tällä hetkellä pääkaupunkiseudulla, jossa siis huudetaan asuntopulaa. Ja nyt täällä on tekaistuja henkilöllisyyksiä, on valtakirjoilla haettu avaimia. Tämä edustaja Elomaan lakialoite taklaisi tietyllä tapaa juuri tällaista toimintaa. Niin kuin todettu, näissä on käytetty huumausaineita, on pimeitä vuokralaisia, on majoitettu laittomasti maassa olevia. Voisi jotenkin kuvitella, että tavalla tai toisella tämän tyyppinen toiminta täytyisi saada loppumaan, koska jos ajatellaan, että meillä on tuhansia ihmisiä asuntojonossa pelkästään Helsingissäkin, niin tuntuu aika epäoikeudenmukaiselta, että näitä vähäiä vuokra-asuntoja voidaan käyttää tällä tavalla hyväksi. Siinä mielessä olisi hyvä, että isännöitsijälle menisi ilmoitus, jolloin myöskin hänellä olisi tieto, keitä siellä pitäisi asua, ja silloin näihin väärinkäytöksiin olisi helpompi puuttua. En osaa ottaa siihen kantaa, millä tavoin tämä on mahdollista, mutta tänä päivänä puhutaan paljon digitalisaatiosta, ja voisi kuvitella, että tämän tyyppiset asiat olisivat varmasti ratkaistavissa digitalisaation avulla, jolloin virastot ja asunto-osakeyhtiöt pystyisivät keskustelemaan keskenään sähköisesti. — Kiitos.

17.32 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa puhemies! Olen itse tuolla Tampereella kahdessakin kerrostaloyhtiössä hallituksen puheenjohtajana. Pidän edustaja Elomaan aloitetta todella hyvänä, en pelkästään turvallisuuden kannalta vaan myös yhdenvertaisuuden kannalta. Nimittäin vanhemmissa taloyhtiöissä, joissa ei ole vesimittareita, perustuu vesimaksu asukkaiden määrään, ja tämä on jatkuva ongelma kerrostaloyhtiöissä, joissa voi olla huomattavasti enemmän asukkaita osakkeessa kuin mitä ilmoitetaan vesimaksun perusteeksi. Tästä tulee iso epäkohta muita asukkaita kohtaan, jos jossakin huoneistossa voi olla viisi asukasta ja maksetaan vain yhtä vesimaksua ja kuitenkin taloyhtiö joutuu maksamaan kuitioista tämän vesimaksun. Tämä olisi hyvä aloite, jos tämä etenisi.

17.33 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Kiitän edustajia Kivisaari, Juvonen, Rantanen ja Niemi puheenvuoroista ja positiivisuudesta tämän lakialoitteen suhteen. Edustaja Kivisaari nosti maistraatin mahdolliset resurssit hoitaa tämä asia eteenpäin. Tietysti täytyy tätäkin miettiä, mutta mielestäni digiaikana tämä ei ole suuri ongelma, kun ajatellaan kuitenkin, että vastapuolella on turvallisuuden hinta. Ja edustaja Niemi nosti esille vielä tämän yhdenvertaisuuden huoneistojen välillä, asukkaiden välillä. Mutta joka tapauksessa toivon, että lakialoite menisi eteenpäin, ja kiitän tästä keskustelusta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.